

sení potvrdil. **D ů v o d y:** Úvěrní ústav napadá rozvrhové usnesení v tom směru, že v přednostním pořadí bylo přikázáno vnučenému správci Františku H-ovi 576 Kč 40 h, uváděje, že František H. přihlášku k rozvrhovému roku nepodal. Výtka tato není však opodstatněna. V souzeném případě jde o útraty vnučené správy současně s exekuční dražbou vedené a podle § 216 čís. 1 ex. ř. jest hraditi v přednostním pořadí náklady s vnučenou správou spojené (§ 120 čís. 4 ex. ř.); — a byly proto útraty ty právem prvním soudem v přednostním pořadí přikázány a to bez ohledu na to, že vnučený správce H. pohledávku tu k rozvrhovému roku nepřihlásil, ježto soud na útraty tyto vzíti má zřetel z úřadu podle obsahu exekučních spisů.

N e j v y š š í s o u d změnil usnesení obou nižších soudů v ten rozum, že se vnučenému správci nepřikazuje nic.

D ů v o d y:

Neprávem potvrdil rekursní soud výrok, jímž byly přikázány vnučenému správci Františku H-ovi hotové výlohy 576 Kč 40 h v přednostním pořadí. Neboť výtěžky vnučené správy patří do rozdělovací podstaty z dražebního řízení podle § 215 čís. 2 ex. ř. jen v případě § 159 čís. 4 ex. ř. druhá věta, t. j. byl-li příklep zrušen, nebo pozbyl-li účinnosti povolením opětné dražby, nebo přijetím předražku, čehož v souzeném případě není. Netřeba se zabývatí řešením otázky, zda 576 Kč 40 h jsou výdaje a zálohy podle § 120 čís. 4 ex. ř., či odměna správce a jiné náklady zapravené podle § 124 čís. 1 ex. ř. Neboť z rozdělovací podstaty dražebního řízení je podle § 216 čís. 1 ex. ř. zapraviti výdaje a zálohy vnučeného správce (§ 120 čís. 4 ex. ř.), byla-li za dražebního řízení vedena správa pro osoby poukázané na nejvyšší podání. I ministerské nařízení ze dne 3. prosince 1897 čís. 44 Věstníku str. 118 (zodpovědění otázek), vykládá ustanovení § 216 čís. 1 ex. ř. tak, že pokud náklady a zálohy (§ 120 čís. 4 ex. ř.) byly způsobeny vnučenou správou, vedenou ve prospěch vydražitelův nebo ve prospěch jen jednotlivých vymáhajících věřitelů, nemají býti zapraveny z rozdělované podstaty. V souzeném případě byla vnučená správa vedena jen ve prospěch jediného vymáhajícího věřitele — banky Č. — a nelze proto výdaje a zálohy vnučeného správce přikázati z nejvyššího podání v pořadí přednostním. Sestává-li 576 Kč 40 h z odměny a ze správních vydajů jím zapravených ve smyslu § 124 čís. 1 ex. ř., jak myslí stěžovatelka, nepoživají vůbec přednostního práva, nýbrž musila by je vymáhající věřitelka — banka Č. — přihlásiti podle § 210 ex. ř. jako exekuční útraty, jinak k nim nelze přihlídnouti. A na ně by se pak dostalo z rozdělované podstaty podle § 218 druhý odstavec ex. ř. v pořadí podle § 104 ex. ř. Banka Č. je však před, ani při rozvrhovém roku nepřihlásila a nelze k nim ani v tomto pořadí přihlížeti, any ze spisů patrný nebyly.

Čís. 11748.

Ten, kdo byl poškozen vyšetřovací vazbou, nemůže se obracet na civilní soud žalobou o rozhodnutí o důvodu nároku vůbec a o výši pak, není-li tu předpokladů § 4 zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák.

(Rozh. ze dne 11. června 1932, Rv I 796/31.)

Žalobci domáhali se na československém státu náhrady za utrpenou vyšetřovací vazbu. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. D ů v o d y: Soud má trestními spisy a souhlasným seznáním stran za prokázáno, že usnesením ze dne 2. října 1929 vyslovila radní komora krajského soudu v P., že žalobcům nepřísluší nárok na odškodnění ve smyslu zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. a že stížnost žalobců proti tomuto usnesení byla rozhodnutím vrchního soudu v P. ze dne 25. října 1929 zamítnuta. Toto rozhodnutí jest právoplatné a jest podle § 3 zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. pro další řízení závazné. Podle § 4 cit. zákona lze se žalobou domáhati náhrady za majetko-právní újmu utrpenou vazbou jen, když trestní soud (radní komora) přiznal nárok na náhradu za vazbu a stát, byv vyzván, by výši požadované škody dobrovolně uznal, ji zcela nebo z části odepřel nebo se o ní ministerstvo spravedlnosti do tří měsíců po vybídnutí k náhradě nevyjádřilo. Nebyl-li tudíž vyšetřovanci přiznán nárok na náhradu za újmu utrpenou vazbou, jak jest tomu v souzeném případě, nemůže se žalobou proti státu domáhati náhrady. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolání v tom, že soud první stolice žalobní nárok zamítl s poukazem na předpisy zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák., ježto prý tyto předpisy platí jen, když soud vyřkl povinnost státu k náhradě, kdežto nastane prý normální řízení, zaujme-li soud stanovisko odmítavé, a lze se prý pak pořadem práva domáhati na státu náhrady škody podle všeobecných zásad občanského zákoníka. Názor tento je naprosto mylný, neboť civilně právního ručení státu za škodu způsobenou nezákonným postupem státních orgánů dosud všeobecně není, ježto prováděcí zákon k § 92 ústav. listiny dosud nebyl vydán a nároky na náhradu škody za vyšetřovací vazbu jsou upraveny zákonem ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. pro všechny případy. O tom, přísluší-li takovýto nárok, rozhoduje se podle § 3 cit. zák. výlučně a konečně v trestním řízení, a, byl-li nárok na náhradu zamítnut, nelze jej již znovu uplatňovati pořadem civilního práva.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením a odmítl žalobu.

D ů v o d y:

Nárok na náhradu za utrpenou vyšetřovací vazbu není nárokem práva soukromého, nýbrž nárokem z důvodu práva veřejného, vzešlým z výkonu státní moci soudcovské. O tom, zda nárok na náhradu za vyšetřovací vazbu přísluší, nerozhodují soudy civilní, nýbrž soud trestní (§ 3 zákona ze dne 18. srpna 1918, č. 318 ř. z.). Civilní soudy rozhodují jen vyjimečně o výši náhrady, a to teprve, když trestní soud uznal nárok na náhradu, strana vybídla stát, aby dobrovolně uznal výši jí požadovanou, do tří měsíců po doručení usnesení nárok odůvodňujícího a ministr spravedlnosti buď do tří měsíců se o výši náhrady neprohlásil nebo ji odepřel zcela nebo z části (§ 4 a 5 cit. zák.). Tento případ nenastal a poškozený nemůže se obcházením předpisů § 3 zákona obracet o rozhodnutí na civilní soud i co do důvodu nároku vůbec, aniž

o výši, ano tu není předpokladu § 4 zákona. Proto není o žalobě, kterou se domáhá poškozený uznání svého nároku na náhradu za vyšetřovací vazbu, pořad práva přípustný. Přípustným byl by jen, kdyby trestní soud uznal nárok a nastaly by předpoklady § 4 cit. zák., toho však tu není.

Čís. 11749.

Domáhal-li se žalobce žalobou, by mu žalovaný vydal vkladní spořitelní knížku, již mu svémocně odejmul, aneb zaplatil, nač knížka v době odejmutí zněla, jest tento eventuální návrh jen prohlášením podle § 410 c. ř. s. Proti takovému žalobnímu nároku nelze namítati započtením peněžitou pohledávku.

(Rozh. ze dne 11. června 1932, Rv I 773/32.)

Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované, by mu vydala spořitelní vkladní knížku, již mu svémocně odejmula, aneb zaplatila částku, na niž knížka v době odejmutí zněla. *Procesní soud* první stoličce uznal podle žaloby, nevzav zřetel na vzájemnou peněžitou pohledávku, namítanou žalovaným k započtení. *Odvolační soud* napadený rozsudek potvrdil a uvedl v otázce, o niž tu jde, v *důvodech*: Ve sporu jde o vydání vkladní knížky neb o zaplacení částky, na niž knížka zní, a žalovaná sama uvádí, že vklad na knížku je již skoro vybrán. Tento eventuální návrh žalobní je prohlášením ve smyslu § 410 c. ř. s., že se žalovaná zaplacením částky vkladu může vyhnouti vydání věci. Předmětem sporu jest jen vydání vkladní knížky spořitelní, kterou žalovaná žalobci svémocně odejmula, jak nesporno, a žádáním případného zaplacení peněžité částky má býti žalované jen umožněno, by žalobce uspokojila. O obligaci alternativní podle § 906 obč. zák., při níž dlužník má volbu, který z předmětů má býti plněn, tu nejde, nýbrž o závazek s jediným předmětem plnění, ale s možností výkupu (*alternativa facultas*). Žalobce tedy nemá pohledávku, tato není předmětem sporu, byť i měl žalovaný možnost vykoupiti se zaplacením náhrady ze závazku k vrácení vkladní knížky spořitelní. Knížka zní na jméno žalobce a má povahu papíru majiteli svědčícího (§ 10 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 302 sb. z. a n.), žalovaná jest ze svémocného odnětí knížky zavázána, o náhradní nárok peněžitý, jak uvedeno, nejde a proto závazek žalované k vrácení knížky není kompensovatelný a důsledkem toho žalovaná nemůže právem namítati vzájemnou peněžitou pohledávku k započtení na nestejnorodý nárok na vydání knížky (§§ 1438, 1440 obč. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalovaná napadá rozsudek odvolacího soudu z dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s., avšak neprávem. Žalobce domáhal se žalobou, by mu žalovaná vydala vkladní knížku spořitelní, kterou mu svémocně